

JANUÁR

JUHÁSZ ERZSÉBET

Különös, hogy az utóbbi időben szinte már megrögzött szokássommá vált, hogy ugyanazt álmodom. Rengeteget álmodom mostanában, de a jelenlegi helyzetben ezt csöppet sem találnám furcsának, hisz ha az ember ágyhoz van kötve, mint én mostanában, ha másért nem, hát kínjában vagy bánatában igen sűrűn el-el-szenderedik. Ez a visszatérő, fura álom azonban egész más, mint a többi. Egy mélyről felbúgó telefonhangot vélek hallani, régi telefon kissé rekedt hangját. Olyan, mint valami tompa segélykérés ez a hang, hallgatom, miközben magatehetetlenül nézek szét jól ismert lakásunkban, s arra gondolok lehangoltan, már-már szorongva, hogy istenem, hát senki sincs itthon? De ennél hátborzongatóbb furcsaságok is megesnek velem. Mind gyakrabban kísértő, éber álmaim Zs. társaságában töltöm. Ilyenkor nem a kórházban vagyok, hanem csatangolok Újvidék legelhagyatottabb utcáin húsz évvel ezelőtt, és minden szavamnak, mozdulatomnak az ad kiemelt jelentőséget, hogy úgy érzem, Zs. figyel engem. Attól vagyok igazából önmagam, hogy minden az ő tekintete előtt játszódik le. És világosan érzem, ez a képzelt tekintet adja meg semmitmondó életcském értelmét, amely mindig is Zs. képzelt tekintete előtt tudott szert tenni bizonyos fontosságra.

Zs. sohase szeretett engem. Szerellemmel nem szeretett. Csak úgy, mint egyik barátját a sok közül. Mindig volt néhány megbízható barátja, s néhány megbízhatatlan szerelme. Nem átalott beszélni róluk nekem, holott pontosan tudta, minden szavával fájdalmat okoz nekem. Zs. ezt nem volt hajlandó tudomásul venni. Természetesnek tartotta, hogy szerelmes vagyok belé.

Hosszú időn át szenvedtem Zs. miatt, aztán megismerkedtem

a feleségemmel. Úgy tűnt, most már hanyagolni kezdem Zs-t. A feleségem első pillanattól kezdve szeretett engem. Furcsa élmény volt kezdetben. Annyira hozzászóktam a Zs. iránti reménytelen szerelemhez, hogy voltaképpen terhesnek éreztem feleségem szerelmét.

Lányunk született. Rettenetes érzés előre látni, hogy pontosan olyan, mint az anyja. Nagydarab, magatehetetlen és érzelgős. Ha erre az oktalán szaporodásra gondolok, elmegy az életkedvem. Különbösen meg nem tudom miért kísért Zs. gondolata. Igaz, hogy eljött meglátogatni. De ennek — nála kiváltképp — semmi jelentősége sincs.

Amikor Zs. jött meglátogatni, minden rögtön átváltozott. Soha senkinek el nem merném mondani, hogy húsz évet megfiatalodtam, s az egész idegrendszerem pontosan érezte, mennyire hazug minden szavam.

Én nagyon-nagyon szerettem Zs.-t, s rajta kívül, azt hiszem, minden hazugság volt az életemben. Pedig sohase tudtam volna élni Zs.-vel. Csak a feleségemmel voltam alkalmas élni. De ezt, lehet, hogy sejtette, de tudni egyikük se tudta.

Mindig azért szurkoltam, hogy Zs. szerencsétlen legyen. Nagyon szerencsétlen volt. Mindig akkor volt rám szüksége, amikor nagyon szerencsétlen volt. Úgy ajnároztam. Voltaképpen boldog voltam, hogy szerencsétlen. Úgy éreztem, arra ügyel, hogy mindig szerencsétlen legyen, nagyon szerencsétlen.

Az utóbbi időben, mióta kórházban vagyok, az volt megrögzött kényszerképzetem, hogy szenvedjek. Úgy szenvedtem, hogy nem volt alkalmam arra gondolni, hogy én szenvedek. Elfeledkeztem arról, hogy lényegében csakis én szenvedek. Nagydarab feleségemről és lányomról is elfeledkeztem. Mindig Zs.-t vártam. Ha eljött, úgy viselkedett, mint egy kedves unokahúg. Nekem nagyon fáj mindenem, de ezt nem mondhattam el. Ahogy ő hazudott, úgy hazudtam én is. Nem volt más megoldásom.

Alig volt időm arra gondolni, hogy netán meg fogok halni. Ha együtt élhettem volna Zs.-vel, meg is halhatnék. Akkor igen. De így, megfosztva minden esélytől — kizárt dolog.

Nem tudom, milyen nap van, de bizonyos kivizsgálásokat végeznek el rajtam. Nem félek. Nahát, mindig ilyennek képzeltem a januárt, születésem havát. Olyan az egész, mint valami nagy-nagy újrakezdés, felszökkedő remény. Érzem, hogy meleg folya-

dék ömlik szét arcomon, nyakamon. Úgy látszik, az ember mégiscsak képes földézni a pólya melegét. Mintha már soha többé nem lenne éjszaka, egyre fehérebb, a friss hónál is fehérebb körülöttem a világ.

